

Μνήμη και νοσταλγία επιστροφής στην αιμάσσουσα για 50 έτη σκλαβωμένη πατρώα γη

/ [Γνώμες](#)

Γράφει, μέ συγκίνηση, ό ποιητής Κωστής Παλαμᾶς: «Εἶμαι ἡ Πατρίδα. Μουσική στό διάβα μου τόν ἄέρα δένει. Ριζώνω ὅπου σταθῶ. Φῶς ὅπου πατῶ σπέρνω»[1].

• **Ἐπισκόπου Μεσαορίας κ. Γρηγορίου**

Ὅσοι ἀπό ἐμᾶς γεννηθήκαμε ἢ καταγόμαστε ἀπό τό αἷμάσσον, ὑπό τουρκική κατοχή ἀπό τόν Ἰούλιο – Αὐγουστο τοῦ 1974, τμήμα τῆς πατρίδας μας, τῆς Κύπρου μας, ζοῦμε βαθύτερα καί πλατύτερα ὅλα ἐκεῖνα πού ἐπέφεραν, ἀναπάντεχα γιά ἐμᾶς τά παιδιά τότε, αὐτή τή σύγχρονη καταστροφή, τούς σκοτωμούς, τούς ἀγνοουμένους, τόν κατατρεγμό, τόν ἐκτοπισμό, τήν προσφυγιά. Ἐντούτοις ὅπου πατοῦμε, 50 ἔτη, σπέρνουμε τό φῶς τῆς πατρώας γῆς «ὡς ἄλμα μεγαλύτερο τῆς φθορᾶς».

Μαζί καί ὅλοι ἐκεῖνοι πού οἱ οἰκεῖοι τους θυσιάστηκαν ἥρωικά καί τίμια στό καθῆκον τῆς προάσπισης τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, παρά τήν προδοσία ἀπό τή Χούντα τῶν Ἀθηνῶν καί τῶν ἐκπροσώπων τους στό

έσωτερικό τῆς νήσου μας.

Ταυτόχρονα, καί ὁλόκληρος ὁ Κυπριακός λαός δέν περνᾷ μέρα πού νά μήν ἔρθει ἀντιμέτωπος μέ τά δεινά πού ἐπέφερε τό πραξικόπημα κατά τῆς νόμιμης Κυβερνήσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, τῆς συνεπακόλουθης τουρκικῆς εἰσβολῆς καί τῆς συνεχιζόμενης κατοχῆς γιά 50 ἔτη, ἐνῶ κανείς δέ γνωρίζει, ἀνθρωπίνως, πόσα ἔτη θά περάσουν ἀκόμη μέχρι τήν ἀπελευθέρωση. Ἀκόμη δέν λύθηκε τό ἀνθρωπιστικό θέμα τῶν ἀγνοουμένων, εἴτε ἀμάχων εἴτε στρατιωτῶν.

Ἀπορεῖ ὁ ποιητής Κώστας Μόντης:

«Εἶναι δύσκολο νά πιστέψω πώς

μᾶς τούς ἔφερε ἡ θάλασσα τῆς Κερύνειας,

εἶναι δύσκολο νά πιστέψω πώς

μᾶς τούς ἔφερε ἡ ἀγαπημένη θάλασσα τῆς Κερύνειας»[2].

Ἐνα εἶναι βέβαιο, στήν ἀποστολοβάδιστη πατρίδα μας ζεῖ διαρκῶς τό θαύμα τῆς πρόνοιας τοῦ Θεοῦ, ὁ λαός μας ἔμαθε νά ὑπομένει κατακτητές καί δυνάστες αἰῶνες τώρα. Ἐμαθε ὁ Κύπριος ἐμπειρικά νά ἀντέχει καί νά προσμένει τήν ἀπαλλαγή ἀπό κατοχές καί συρματοπλέγματα.

Εἶναι τό συστατικό τῆς ἰδιομορφίας τοῦ λαοῦ μας, εἶναι οἱ προσευχές καί οἱ πρεσβεῖες τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πού τόσο πολύ ἀγάπησε τόν τόπο μας καί ἀγαπήθηκε ἀπό τόν λαό μας. Αὐτό γίνεται φανερό ἀπό τίς Μονές καί τίς Ἐκκλησίες ἐπ' ὀνόματί της σέ ὅλη τή νήσο μας. Ἀκόμη, εἶναι ἡ παρρησία καί οἱ πρεσβεῖες τῶν Ἱεραρχῶν, τῶν Μαρτύρων καί τῶν Ὁσίων μας, ἀγίων ἀνδρῶν καί γυναικῶν, πού ἔζησαν καί ἀσκήτευσαν ἢ μαρτύρησαν στή μικρή, πικρή πατρίδα μας. Αὐτό εἶναι τό θαῦμα: ἀντέχουμε!

Τό ὑπόβαθρο τῆς ἀντοχῆς εἶναι ἡ πίστη στόν Πανάγιο Τριαδικό Θεό. Ἡ ἐμπιστοσύνη μας στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καί τή διδασκαλία τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Τό κάθε τί πού συμβαίνει στόν καθημερινό βίο καλούμαστε νά τό ἐρμηνεύουμε θετικά καί ὠφέλιμα, πνευματικά. Ὅσο εὐχάριστο ἢ δυσάρεστο κι ἂν εἶναι, χρειάζεται ταπείνωση, προσευχή, ἀποτίμηση καί μεταμέλεια, τά ὁποῖα εἶναι καρποί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος[3]. Αὐτό βιώνουμε, μέ πόνο ψυχῆς, κι ὅταν διερχόμαστε τό ὁδόφραγμα στή Νεκρή Ζώνη, τή γραμμή ἀντιπαράταξης, γιά τούς ναούς μας, τά ὄσια καί τά ἱερά μας, τούς τάφους τῶν πάππων καί προπάππων μας. Μόλις εἰσέλθουμε σέ ἕνα ναό μας στά κατεχόμενα καί ἰδιαίτερα σέ κατεστραμμένο καί ἀλλοιωμένο ἀπό τή λεηλασία, τήν καταστροφή καί τή φθορά τοῦ χρόνου, ἡ πρώτη προσευχή μας εἶναι

«ὁ Θεός νά συγχωρέσει τά λάθη μας καί τά λάθη τῶν προγόνων μας», διότι ὁ Θεός εἶναι Θεός ἀγάπης, χαρᾶς, εἰρήνης καί συγχωρέσεως[4].

Στό σημεῖο αὐτό ἡ σκέψη μας μεταφέρεται στήν ἑλληνική διανόηση ἡ ὁποία καταφάσκει στή σύλληψη τοῦ ἀνθρώπου ὡς σκεπτόμενου ὄντος, πού συνειδητοποιεῖ τόν ἑαυτό του καί τόν γύρω του κόσμο μέ τήν ἀνάπτυξη τῆς λογικῆς του. Γιά τόν Ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν Παῦλο, ἡ βασική στροφή, ἡ «μετάνοια» τῆς ἀνθρωπότητας, γίνεται πρός τήν κατεύθυνση τῆς ἀπροσπέλαστης γιά τόν νοῦ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία ἀποκαλύπτεται στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Τούς μέν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδών ὁ Θεός τά νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν»[5]. Ἡ ἀνάγκη τῆς μετάνοιας θά παραμείνει συνεχῆς, μόνιμη πηγὴ ἀνανεώσεως. Γιά τόν Ἀπόστολο Παῦλο τελικό κριτήριον παραμένει ἀκριβῶς ὁ ἐσταυρωμένος καί ἀναστημένος Σωτὴρας καί Λυτρωτὴς μᾶς Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος σφράγισε τά πάντα μέ τὴ διδασκαλία του καί τὸ παράδειγμά του, ὅτι ὁ Θεός «μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ»[6].

Μέ αὐτὴ τὴν προοπτικὴ θά ἀντέξουμε καί τώρα, αὐτὴ τὴν ἱστορικὴ συγκυρία, παρὰ τά διλήμματα καί τίς δειλίες πού θέλουν ἐνδεχομένως κάποιοι νά ἐνσπεύρουν ἀνάμεσα στὸν λαό μας καί ἰδιαίτερα μέσα στὶς τάξεις τῆς νεολαίας μας.

Μαζί μέ τὴν ἀτόφια Χριστιανικὴ μας Ὁρθόδοξη Πίστη καί ἐφόδια ὅλα τά σπουδαῖα ἰδανικά τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς θά προχωρήσουμε διατηρώντας τὴ μνήμη, τοῦ ποιοῖ εἴμαστε, ἀπὸ ποῦ ἐρχόμαστε, πόσες ἐμπειρίες κουβαλοῦμε στὸς ὤμους μας, αἰῶνες τώρα σκλαβιάς καί τυραννίας. Ταυτόχρονα, διατηρώντας μέ ἀξιοπρέπεια τὴ νοσταλγία τῆς πατρώας γῆς ἢ τοῦ τόπου καταγωγῆς, γιά τίς νεότερες γενεές, στὸν ὁποῖο ποθοῦμε ἐλεύθεροι νά ζήσουμε καί νά δημιουργήσουμε.

Ὁ Κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς μιᾶς τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα γιά 3.500 ἔτη, διατηρεῖ τὴ δική του τοπικὴ διάλεκτο, ἀλλὰ καί παράλληλα διατηρώντας ἁρμονικά μέχρι τίς ἡμέρες μας τὴν πανελλήνια Δημοτικὴ στὸν γραπτὸ λόγο.

Οἱ Κύπριοι εἶναι Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί γιά 2.000 καί πλέον ἔτη. Ἀγαποῦν τὴν εἰρήνη καί τὴν ἐλευθερίαν καί ἀγωνίζονται γιά τὴν ἐπικράτησή τους, μέ ἀξιοπρέπεια καί δικαιοσύνη γιά τὸν κάθε ἄνθρωπο ἀκόμη καί διαφορετικῆς φυλῆς, πεποιθήσεων, ἐμπειριῶν καί παραδόσεων. Αὐτὸ τὸ βιώνουν καί ἐντὸς τῆς πατρίδας καί πανανθρώπινα, οἰκουμενικά. Αὐτὸ καλλιεργεῖται βιωματικὰ ἐντὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀφοῦ ὁ Θεός «ἐποίησε τέ ἐξ ἐνός αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καί τάς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν»[7].

Μέ τὴν ἰδιοσυγκρασία τους, τὴ φιλοπατρία τους καί τά πανανθρώπινα ἰδανικά οἱ

Κύπριοι έχουν νά προσφέρουν αρκετά, κάτι τό όποϊο ήδη κάνουν στήν πράξη, τόσο στό Εύρωπαϊκό όσο καί στό παγκόσμιο γίγνεσθαι.

Στήν αύθεντική του μορφή, τή μή έπηρεαζόμενη από τά πρόσκαιρα καί χαμερπή τής καθημερινότητας τοῦ στυγνοῦ ιδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ «έγώ», ό Κύπριος εἶναι άπλός καί λιτός. Άρκεῖται στά στοιχειώδη, τά άπαραίτητα, αλλά πάνω από όλα άρκεῖται στήν έλευθερία τοῦ «έμεῖς»!

Τήν έλευθερία στή σκέψη, τόν γραπτό λόγο, στήν ένημέρωση,τή δικαιοσύνη, τήν ισότητα, τή φιλοξενία. Όλα εκείνα πού συναποτελοῦν τή δημοκρατία, όπως αυτή διατυπώθηκε από τούς αρχαίους προγόνους μας, καί άγωνίζεται όσο εἶναι έφικτό νά εφαρμόσει ή Εύρωπαϊκή Ένωση τόν 21ο αἰώνα, τής όποίας γιά 20 έτη εἴμαστε πλήρες μέλος όλόκληρη ή νήσος μας, τόσο ή έλεύθερη όσο καί ή σήμερα κατεχόμενη από τά τουρκικά στρατεύματα.

Οι Κύπριοι ζητοῦν καί διεκδικοῦν τά στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα πού εἶναι αύτονόητα γιά τόν κάθε Εύρωπαϊο πολίτη στή χώρα του καί στά άλλα 27 Εύρωπαϊκά κράτη, καθώς καί σέ κάθε έλεύθερο κράτος τής ύφης.

Οι Κύπριοι ζητοῦν καί έπιθυμοῦν διακαώς έπιστροφή στήν πατρώα γή τῶν ιδίων καί τῶν έπιγόνων τους, μέ κατοχυρωμένα τά ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά καί τῶν υποχρεώσεων όλων τῶν πολιτῶν τής Δημοκρατίας τής Κύπρου, ως Εύρωπαϊων πολιτῶν.

Φρονοῦμε ότι αυτό εἶναι τό καθή-κον όλων τῶν ταγῶν τοῦ τόπου, νά άγωνιστοῦμε γιά τήν ένότητα καί τήν έγρήγορση όλων. Δέν περισσεύει κανένας. Οι καιροί δέν μάς περιμένουν.

Ό κόσμος αλλάζει, ή τεχνολογία καλπάζει, τά δεδομένα λαμβάνουν νέα μορφή, άνοίγονται νέες δυνατότητες-εύκαιρίες. Όντως οι προκλήσεις τής μεταμοντέρνας έποχής μας εἶναι πολλές. Μάλλον καί οι εύκαιρίες πού δίδονται εἶναι ικανές γιά τό αύριο, όσο ζοφερό κι αν διαφαίνεται, όσο κι αν διασπείρεται ή κινδυνολογία τῶν έπιτήδειων.

Τοῦτο τό τελευταῖο ως τό πιστώσουμε στή φερέλπιδα νέα γενεά τής πατρίδας μας, τής όποίας όφείλουμε τό άπαν τῶν προσπάθειῶν μας μέ άγάπη καί κατανόηση καί πολλή συμπάθεια, στοχεύοντας μόνο στό μέλλον. Η νέα γενεά εἶναι όντως τό «άνθος τής πατρίδας», εἶναι τό μέλλον σαρκωμένο στά πρόσωπα καί τίς προσωπικότητές τους.

Οι επέτειοι, ένδοξες ή θλιβερές, όπως τά 50 έτη από τό πραξικόπημα καί τήν τουρκική εισβολή, θά πρέπει νά μάς βοηθοῦν όλους, νά μάς ώθοῦν πραγματικά καί

τολμηρά στό νά ἐπανατοποθετηθοῦμε σέ προσωπικό καί συλλογικό επίπεδο καί μέ μόνο στόχο τή σωτηρία τῆς πατρίδας μας, μέ μόνη σημαία τήν Κύπρο μας. Σύμβολο εἰρήνης, ξεδιψάστρας κρήνης, ξαστεριάς, γαλήνης, εὐημερίας.

Γράφει ὁ Κωστής Παλαμᾶς:

«Εἰρήνη, ἐσύ ὦ πασίχαρη καί ὦ πλουτοδότρα Εἰρήνη,

ὁ ξάστερος ἐσύ οὐρανός καί ἡ ξεδιψάστρα ἡ κρήνη,

τόν ὄλβο τόν καλεῖς ἐσύ, τήν τύχη ἐσύ τήν κάνεις,

καλότυχος θνητός ἢ λαός πού θά τόν ξανασάνεις»[8].

Ὁ ποιητής προσφέρει τήν αἰσιοδοξία πού θά πρέπει νά μᾶς διακατέχει.

«Εἶμαι ἡ Πατρίδα. Ἀδάκρυτη καί ἀγέλαστη μητέρα,

συχνά ἀπ' τό χρέος πού κυβερνᾷ ἱερό τά σωθικά μου,

μοῦ βάζει ἀτσάλι στήν καρδιά καί στή ματιά φοβέρα,

τό χρέος μέ δείχνει καί μητριά καί σκιάχτρο στά παιδιά μου.

Καί μήν ξαφνίζεστε ἄν κρατῶ τήν ἀγριλιά στό χέρι

πλεγμένη σέ μαχαίρι.

Στήν ἀγκαλιά μου ταιριαστές καί Χάρες καί Γοργόνες.

Οἱ Μαραθῶνες -μάθετε- γεννοῦν τούς Παρθενῶνες»[9].

Μέ ἐγρήγορη, χωρίς μισαλλοδοξίες, σοβινισμούς καί ἀκρότητες, ἀλλά μέ ἐνότητα, ἀγάπη, ἀλληλεγγύη καί πνεῦμα συμφιλίωσης, τότε εἴμαστε στόν ὀρθό δρόμο τῆς ἐνότητας καί ὁμοψυχίας μεταξύ μας, τοῦ σεβασμοῦ στούς νεκρούς μας, στήν ὀρθή ἀγωνιστική πορεία ἀντίστασης, μέ ἐμπιστοσύνη καί κατανόηση στή νέα γενεά, γιά τή σωτηρία τῆς πατρίδας μας. Τότε ἐργαζόμαστε ὀρθά καί γιά τή σωτηρία τῶν ψυχῶν μέσα ἀπό τήν Ἀγία μας Ὁρθόδοξη παράδοση.

Ἡ Κύπρος εἶναι παράδεισος, ἡ Κύπρος εἶναι τόπος ἱερός καί θαυμάσιος μέσα στή δημιουργία τοῦ Θεοῦ. Ἄς τή χαροῦμε δημιουργώντας τό αὔριο γιά τίς ἐπερχόμενες γενεές, διατηρώντας τή μνήμη καί τή νοσταλγία τῆς ἐπιστροφῆς μας στήν αἰμάσσουσα γιά 50 ἔτη σκλαβωμένη πατρώα γῆ ἐλεύθεροι, εἰρηνικοί καί ἀγαπημένοι.

Παραπομπές:

[1] Κωστῆ Παλαμᾶ, Ἡ πατρίδα στούς νεκρούς της, Ὑμνος τῶν Ἑλλήνων, στίχοι 1-2.

[2] Κώστα Μόντη, Στιγμές τῆς Εἰσβολῆς.

[3] Γαλ. ε΄, 22-23.

[4] «Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τόν πλησίον σου καί μισήσεις τόν ἐχθρόν σου. Ἐγώ δέ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τούς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καί προσεύχεσθε ὑπέρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καί διωκόντων ἡμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοί τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθ. ε΄, 43-45).

[5] Πράξ. ιζ΄, 30.

[6] Πράξ. ιζ΄, 31.

[7] Πράξ. ιζ΄, 26.

[8] Κωστῆ Παλαμᾶ, Ἡ πατρίδα στούς νεκρούς της, Ὑμνος τῶν Ἑλλήνων, στίχοι 101-104.

[9] Ὁ.π., στίχοι 131-138.

*Τό κείμενο δημοσιεύθηκε στο Περιοδικό “Παρέμβαση Εκκλησιαστική”, τεύχος 58 (Μάιος – Αύγουστος 2024), σελ. 591-595.